

Jung ständigt aktuell i litteraturen

”Kallad eller inte kallad, Gud är närvarande”. Så lyder orden i Carl Gustav Jungs exlibris (Vocatus atque non vocatus Deus aderit). Tanken att hålla dörren öppen för en ”okänd besökare” är central hos Jung och otaliga författare har genom åren låtit sig inspireras.

Trots hägrande påskledighet och en sol som strålade från en vårblå himmel så hade ett tjugotal intresserade deltagare samlats på Litteraturhuset för att höra Margareta Lundberg Rodin berätta om sina personliga upplevelser och reflektioner kring jungianska teman i litteraturen.

Ett förväntansfullt sorl hördes i lokalen och många, både rutinerade och nytillkomna deltagare, ville undersöka de spännande böcker som hon lagt fram till beskådan.

Margareta har en lång bakgrund inom kulturområdet och har bland annat varit kulturchef. Redan tidigt var hon aktiv i föreningen och har burit med sig Jung genom åren. Hon gick igenom några grundläggande jungianska begrepp och uppehöll sig framför allt vid arketyper (mönster och symboliska bilder i både det kollektiva och det personliga omedvetna) och individuationsprocessen (mognadsprocessen för att få kontakt med sitt inre och utvecklas till sin fulla potential).

Vi hittar rika exempel på dessa teman i litteraturen. De kan naturligtvis vara mer eller mindre medvetna hos författaren och återfinns också i våra sagor och i populärkulturen.

Deltagarna undfägnades med en bred exposé över begrepp, författare och litteratur som fångat Margaretas personliga intresse under åren. Ett axplock av exempel:

Författare som framhölls var bl. a. Herman Hesse (som gick i långvarig terapi hos Jung) och Rainer Maria Rilke (som hade svenska kontakter).

Ett par svenska exempel: Hos Tomas Tranströmer är Gudsarketyper centrala.

”Skäms inte för att du är människa, var stolt!

Inne i dig öppnas valv bakom valv i oändlighet.

Du blir aldrig färdig och det är som det skall.

Men Han är också föränderlig

och därför sällan observerad här”... (Sorgegondolen, 1996)

Göran Sonnevi uppehåller sig vid Den stora modern (Det omöjliga, 1975).

”Helheten av liv

Kan inte

matematiseras

För vi är mindre

än den helheten

den är min mor.”

Hos Göran Tunström hittar man exempel på individuationsprocessen i ”Ökenbrevet”, som utspelar sig i Jesus barn- och ungdomstid, och i ”Under tiden”, med flera böcker.

Författare med jungianska influenser som nämndes var också Marguerite Duras, Pär Lagerkvist, Marianne Fredriksson, Anita Goldman, Tove Jansson samt bröderna Grimm.

Många källor gavs för den intresserade att sänka sig ner i!

Deltagarna i seminariet diskuterade livligt över en fika de olika författare och begrepp som de stött på i sitt eget läsande, utifrån den impuls Margareta förmedlade från ett liv fyllt av läsande och ett djupt litteraturintresse.

Deltagarna tackade Margareta varmt för att hon visat oss, och påmint oss om, litteratur och författare som förtjänar närmare studium eller återknuten bekantskap. Det kändes som om vi gick från Litteraturhuset med förnyad läslust och nyfikenhet inför de jungianska begreppen och deras uttryck i litteraturen!

(Det finns ett matnyttigt kompendium med begrepp, författarexempel och citat som Margareta använde under föreläsningen som intresserade kan ta del av.)

